

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt. 50 kr.
Községeknek és néptanítók-
nak egész évre 4 frt.

Bérmentlen levelek csak is-
mert kezekből fogadtatnak el.
Kéziratok nem adatnak
vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

A nyilt-térben minden gar-
mond sor díja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Hetilap, főtekintettel e megye szellemi és anyagi érdekeire.

Hirdetési díj:

Minden egyes szó után
100 szóig 2 kr.
Azonfelül 50 „ 1 1/2 „
50 „ 1 „

Kiemelt, diszbetük s körzet-
tel ellátott hirdetésekért
termétek szerint, minden
centiméter után 3 kr. szá-
mittatik.

Hirdetések a „Zemplén”
nyomdájában vétetnek föl, s
vidékről is oda intézendők.

Sátoralja-Ujhelyben, 1876. évi szeptemberhó 20-án Viczmándy Ödön elnöke Kornstein Ignác, Fejes István, Hornyay Kálmán, Kún Frigyes, Jelenek Adám és az alulirt titkár jelenlétében megtartott felső-magyarországi ipari oktatást és házi ipart terjesztő egyesület zempléni megyei központi választmányi ülésről felvett

J e g y z ő k ö n y.

1 sz. Elnök előterjeszti, miszerint a kassai központi választmányának 1876. évi június 26-án tartott üléséből 402. sz. a kelt átirat szerint arról értesítettik a zempléni megyei vidéki egyesület, hogy a Lócsére tervezett női házi ipar tanműhely és képző-intézet a befolyt tagsági díjak csekélyége miatt ez idő szerint fel nem állítható, hanem addig is, míg az teljesíthető lesz, az egyesületi felügyelő miniszteri biztos a pozsonyi társesület választmányával oly megállapodásra jött, hogy a pozsonyi női házi ipar tanműhely a felvidéki egyesületnek a pozsonyival közös vállalatává nyilvánítottatik, miért is a felvidéki egyesület a pozsonyi pénztárba negyedévi részletekben évenként 2500 frtot fizet, míg egyszer mindenkorra ez év október 1-én berendezésre 780 frtot fizet le, melyért jogosítva lesz fejenként évi 140 frt fizetés mellett 10 leányt saját területéről kiképzés végett felküldeni.

A választmány számot vetve anyagi helyzetével, amennyiben, ha két leányt akarna felküldeni kiképzetés végett első évben 810 frtot, a következő években pedig 680 frtot kellene fizetni a pozsonyi társesület pénztárába, mely ugyszólván minden bevételeit nem csak hogy felemésztené, de még tul is haladná, s így kitűzött többi céljai kivételére semmi ereje sem maradna: ezen az egyesületi felügyelő által ajánlott egyezséget saját részéről ez idő szerint elfogadhatónak nem véli annyival inkább, mert az egyesület tagjai még tagsági díjjaikat mai napig sem fizették be: miért is Hornyay Kálmán egyesületi választmányi tagot a folyó 1876. évi augusztushó 26-án Kasaán tartandó gyűlésre oly felhatalmazással küldi ki, hogy a fentebbieket figyelembe tartva, a felvidéki egyesület a pozsonyi női házi ipar tanműhelynek közössé leendő nyilvánítását, ez idő szerint elfogadhatatlannak jelentse ki.

2. sz. Elnök jelenti, hogy az agárdi, nagy-géresi, leleszi, perbenyiki, cigándi, bélyi, szentesi, nagy-kövesdi, alsó-bereczkii, zétényi, k.-helmecezi, varannói, varannó-csemernyei, sókúti, kolcs-hosz-zumezói, tavarnai, dobrai, nagymihályi, rákóczi, butkai, vásárhelyi, pazdicsi, málczai, nátafalvai, sztrópkói, kelcsei, orosz-petróczi, és havai körjegyzőségek, Sztropkó község és Földessy József gál-szécsi lakos az egylet alapító tagjai sorába 3 frt. díjjal beléptek.

Egyletünk ezen gyarapodása örvendetes tudomásul vétetvén, egyleti pénztárnok oda utasítatják, hogy az egylet tagjait, kik még tagdíjjaikat folyó évre be nem fizették egyenkint, míg a községek és körjegyzőségeket illető járási szolgáltságuk utján a tagdíjak befizetésére hívja fel.

3. sz. Elnök jelenti, hogy a folyó év elején a központnál megrendelt 6 tonna rigai lenmag be nem küldetett, holott ára 72 frt beszédetett és fel is küldetett.

Egyesületi pénztárnok utasítatják, hogy a zempléni megyei gazdasági egyletnek 60 frtot, Kún

Frigyes egyesületi tagnak pedig 12 frtot fizessen vissza, míg a kassai központi egylet értesítettni határoztatik, hogy a lenmagért beküldött 72 frtot tagsági díj gyanánt a zempléni vidéki egyesület javára vegye be és könyvelje el.

4. sz. A pozsonyi társesület által kibocsátott sorsjegyekből a kassai központi választmány 2500 darabot átküldött.

Zempléni megye választmánya az általa kért 2000 dbot a megye területén elhelyez, míg 500 darabot a központi választmány rendelkezése alá visszabocsát; az elhelyezéssel a tervezet szerint az egyleti titkár bizatott meg.

Kelt mint fent.

Hitelesítette:

Jegyzette:

VICZMÁNDY ÖDÖN, KRETOVICS JÓZSEF,
egyl. elnök. e. titkár.

Az államról az ujabbkori felfogás szempontjából.

Már az állam fogalmának meghatározásánál kiderült, hogy rejlik abban valamely parancsoló, rendező s végrehajtó hatalom létének lényeges jele. Ez az államhatalom, mely minden egyesek felett állván, a közület biztosítása, rendezése, vezetése és képviselésére van hivatva. Ami már az államhatalom jogi alapját illeti, ugyanazon bázisokon nyugszik, mint maga az állam; u. m. a nép életmódján és szükségletén, amennyiben e szükségletnek valóulása. Valamely theokrátiában p. o. isteni szabványon, patrimonialis államban annak házi hatalmán, az uj-kori jogállamban pedig a résztvevők közös akaratán. Nagyságát s kiterjedését illetőleg csak negatív határozatot nyújthatunk, miután számtalan melékkörülmények elhatározó befolyásuk arra nézve, hogy e hatalom kisebb v. nagyobb kiterjedésű legyen. — Anyit azonban bizást kimondhatunk, hogy semmi körülmények között sem szabad oly gyengének lennie, hogy az államcéllok kivételé elé gördülő akadályok legyőzésére képtelen legyen. Sőt épen az állam jól felfogott érdeke követeli, hogy az állami hatalom elegendő képességgel bírjon céljai véghez vitelére. Amiből aztán az is következik, hogy minél nyomósabbak az állam céljai, annál nagyobbak kell lenni hatalmának is és viszont.

Ez államhatalom alkalmazása s hatálya aztán egy bizonyos tulajdonost igényel, aki bizonyára nem lehet más, mint azon phisikai vagy jogi személy, akire az állam léte vezetése és rendezése bízva van; tehát a fejedelem, az előkelők, a népgyűlés stb. Akik, mivel minden reájuk ruházott kötelezettségnek eleget nem tehetnek, hatalmuknak kisebb v. nagyobb részét másokra ruházzák; ugy azonban, hogy az államhatalom e másodlagos képviselőinek teljes függetlenségéről soha sem lehet szó, mert kell hogy az összes hatalom tulajdonosának souverainitása meglegyen. És itt kiválóan figyelembe kell vennünk azon kérdést, hogy kit illet az államhatalom jogi birtoka. miután igen sokan a legjeltebb állambölcselek is azt hangsúlyozzák, hogy ez egyedül a népet illeti: Igy p. o. Rousseau nem egyszer tanította, hogy az államhatalom jogilag egyedül a népet illeti, s hogy azt csupán csak a nép megbízása folytán gyakorolhatni, kinek minden pillanatban joga van visszavenni, hogy önmaga gyakorolja, vagy más valakire ruházza. E tétel ellen czárolatul azt hozza fel Mohl: hogy ez sem az eredetre néze, nem áll már p. o. a patrimonialis államban vagy a theokratiában; sem a birtokot illetőleg, még pedig nemcsak az államfajokban, hanem az állam minden formáiban, melyekben a népgyűléstől vagy a választó polgároktól különböző együttes vagy egyes államfő létezik. Az első felfogásra nézve teljesen osztjuk Mohl nézetét, hogy t. i. van olyan állam, ahol a hatalom a nép kezébe van letéve. — Hogy aztán melyik nézet helyesebb az efeletti vitát fel-

hagyjuk az államtudósok számára, kinyilvánítván, hogy részünkről a nemzeti hatalommal rokonszenvezünk, amint ezt mindjárt az állami hatalom megkülönböztetésénél kifogjuk mutatni.

Figyelembe véve már az állami hatalmat, annak körében ugymond Ahrens: négy fő elméletet lehet igénybe venni.

Első a hatalom abszolút egységének elmélete, mely különösen a római imperialis jogban fejlődött ki. Legjelentékenyebb tudományos védelmezője e tanak Hobbes, aki nemcsak a tulajdont áldozza fel az államnak, hanem még az egyének vallását és jogait is a hatalom kezelőjének vallása és esze alá erőszakolja s az államhatalom akaratát ugy tekinti: mint magoknak az egyeseknek egyéni akaratát. Ugyan-e tannak a képviselője XIV-ik Lajos francia király, azon különbséggel, hogy míg Hobbes az uralkodó és állam azonosságát a természeti jogra XIV. Lajos az isteni jogra alapítja. Rousseau aztán demokratikus abszolútizmussá teszi, mely korunkban is feltűnt az imperializmus különböző formáiban. Ez imperializmus, mint Ahrens találóan megjegyzi: lealacsonyítja az embert, mivel a szabadságot igyekszik elnyomni ott, — hol azoknak érvényesülniök kellene s csak az erkölcsi érzet, emberi méltóság s nemzeti becsület öntudatának felébredésével lehet meggyőzni.

Második a hatalmak felosztásának gépies elmélete, amelynél fogva az egymástól elkülönített hatalmak mindenikének, egy meghatározott független körben kell mozognia, ugy azonban, hogy a különböző hatalmak között az igazságos sulyegyen fentartassék. Ez elméletet Montesquieu hozta gyakorlatba, még pedig azon vélekedés folytán, hogy ezt az angol alkotmányos gyakorlatból vonja el. Hanem ez alkotmány a hatalmak ily elkülönítését nem ismeri s véleményünk szerint ez nem is helyes, — amennyiben az államhatalom kizárólagos oszthatlan volta, egyáltalában nem tür meg több legfőbb hatalom létezését, mely amellelt, hogy a látszeresség fogalmával ellenkezik, még számtalan zavar és enyészet szülő anyja is volna.

A harmadik elméletet, mit a hatalom korlátozása (limitatio) elméletének is lehet nevezni, a németországi jogtudósok a tulajdonon való hatalom hasonlata szerint alkották meg; azon elvből indulva ki: hogy miként a tulajdonon való hatalom teljes és egy, lényegének egész erejében, csupán csak gyakorlásában lehet korlátozni külön jogok által, ugy a közhatalom is teljesen marad birtokosok számára, csupán csak a gyakorlatban van korlátozva a nép képviselő által. E felfogásnak kiindulási pontja egészen helytelen, márcsak azért is, hogy az államhatalmat a tulajdon hatalommal állítja hasonlatba, pedig a kettő között lényeges különbség létezik. Helytelen még azért is, mert nem fogja fel a több személyek v. felek pozitív szerves összehatását, s így tulajdonképen nem egyéb mint a római jog által terjesztett tévedések következménye.

Negyedik elmélet a szerves tan, mely igénytelen nézetünk szerint, legjobban megfelel a gyakorlati élet minden jogos követelményeinek. Ez elmélet szerint, a hatalom egy, teljes és egész a maga forrásában, mely a nemzet együttes személyiségének életében rejlik, s itt a nemzeti souverainitast alkotja. E tekintetben joggal mondható, hogy minden hatalom a nemzetből ered. Ez egyetemes souverain hatalom aztán működésbe is jöhet, s ujja szülő hatalommá válhatik, midőn p. o. valamely organum eltűnik, az uralkodót leteszik, vagy valamely dynasztia kihal.

Az állam hatalomnak ez utóbbi meghatározásából, illetőleg elméletéből, habár a teljes egység van is hangsúlyozva, épen nem következik az elkülönzetlen alap egység; sőt amennyiben az államhatalom egy szerves testnek van definiálva, mely különleges működésekben organizálódik, épen az a helyes consequentia, hogy a kitűzött cél biztosabb elérésének szempontjából, több különböző működés legyen megkülönböztetve, de teljeséggel nem egy, mint a hatalom gépies felosztásának elméleténél, hol e külön működések mindnyájan önálló államhatalmul vannak elismerve: hanem ugy, hogy ezek a nagy egészeknek csak zsigerei legyenek. Ilyen zsi-

gerei már a nagy egésznek a kormányzó, törvényhozó és végrehajtó hatalom, melyek közül az első irányt és lökést ad a közéletnek, a második mint kétáru ér (u. m. törvényhozó és alkotmányozó hatalom) szabályozza az egyetemes viszonyokra vonatkozó elveket, míg a harmadik az ugynevezett adminisztratív működésre irányozza figyelmét. De ha már az államhatalom egy, teljes és egész a maga forrásában, úgy bizonyára vannak igen lényeges sajátosságai is, melyek nem erőszakkal reáruházottak, hanem saját természetéből kifolyók.

Ilyen lényeges sajátossága először is az: hogy kizárólagos, tehát osztatlan; miután mint fentebb jeleztük több legfőbb hatalom, melyeknek az államtagok egyenlő engedelmisséggel tartoznának, ellenkeznek a létszerűség fogalmával is azon felül számtalan zavart és enyészete, szűlné.

Másodsor: örökös. Azaz az időleges birtokos halála után nem szűnik meg, hanem azonnal átmegy egy új birtokosra; ha csak vele az állam is meg nem szűnik.

Harmadsor: mindent felkaroló; amennyiben hatályát az összes területre, s valamennyi államtagra kiterjeszti. De hogy aztán mennyiben vannak az egyes cselekedetek és az emberi viszonyok alá vetve, az természetesen konkrét állam létegetől, s egyes törvényeitől függ. És végre.

Negyedsor: felelőség alá véve nincs. Ez utóbbi sajátossága az államhatalomnak első pillanatra talán úgy tűnik fel, mintha egészen helytelen volna, miután maga a hatalom lehet tévesztett irányú, sőt olyan is, mely az államra nézve káros, sőt hátrányos veszélyes. Ez esetben pedig, ha felelőség alá vetve nincs, bizonyára nem helyes, nem is észszerű dolog. Mindenesetre megállna az ellenvetés, ha az államhatalom nem a legmagasabb volna, s felette még állana egy más, aki előtt az igazolás megtörténhetne, de miután szerintünk ilyen nincs; logikai következmény, hogy az államhatalom felelőségnek alá vetve sincs, s így az souverain, főleg ha felgondoljuk, hogy a nemzet együttes személyiségének életében rejlik.

Ami már magát a souverainitást illeti, ez mindig a hatalom attribútuma lévén azon egyéni, vagy összes személyt illeti, mely mint vég mozgató működik.

A mai államok általában nemzetiek lévén, a nemzeti souverainitás mind az egységes, mind a szövetséges államban a legfontosabb fokozatát képezi. — Jól meg kell azonban különböztetnünk e souverainitást, a Rousseau által hangoztatott nép souverainitástól mert a kettő egészen különböző, amennyiben a nemzet a nép belső egységét és szervezetét, míg a nép az egyének tömegét foglalja magában, így az egyik szerves, míg a másik atomistikus fogalom. — Ha már a nemzet és nép fogalom között ily lényeges különbség van, mindenesetre úgy egyiknek, mint másnak más a souverainitása. És ez nagyon természetes. Az egyik egy szerves egész lévén, melynek testében több életér csörgedezik, világos és ésszerű, miszerint souverainitása azon nagy igazságot fejez ki: hogy megalkotott hatalmának szervezetében a legfőbb fokon, az egész organikus testet érdeklő ügyekben ítél; míg a nép souverainitása a számba, a tömegbe lévén helyezve, a természeti erőnek csak egy nemét érvényesíti, s oly akaratot hoz létre, mely minden jogos forrásának kíván tekinteni akkor, midőn maga a működő souverain alávétne magát a jog tárgyalagos elvének, mert csak rész és soha nem egész. Ennek következménye aztán az, hogy a nép sohasem tartatván szemé előtt az állam minden részének érdekét, souverainitása igen ritkán ütött ki az állam javára. Könnyelműsége, s pillanatnyi szenvedélye pedig legtöbbször a szabadság és állam sirját ásta meg. Ime itt a felelet, a miért részünkről helyesebbnek tartjuk a nemzeti, mint a nép souverainitást, s inkább rokonszenvezünk amazzal, mint ezzel.

Souverainitásról lévén szó, meg kell még említenünk, hogy a democratiában ezt maga nemzet, alkotmányos monarchiában pedig a fejedelmek képviselik, akik azonban teljességgel nem állanak az állam felett, hanem úgy tekintetnek, mint ennek képviselői. Hogy aztán a souverainitás miként gyakoroltassék, arra nézve azt hiszem irányadó szabály: hogy mindenkor az ész és jogosság elvei szerint, az érdekek és jogok tiszteletben tartása mellett.

(Vége köv.)

Szabályrendelet

a marhavágás és húsárusulásról.

I. FEJEZET.

Húsvágás.

1. §. Minden mészáros köteles a levágandó marhát, juhót, ürüt, kecskét, borjut a község elől-

járóinak bemutatni, ki átveszi a marha-levelet, s megvizsgálván, a marha egészségi állapotát, ha az ellen kifogás nincs, kiadja az engedélyt a marha levágására. — Helybeli marháról a mészáros csak a tulajdonos nevét tartozik a község előljárójánál bemondani.

2. §. A bemutatott marha-leveletről és húsvágásról ott, — hol a község előljárói írni tudnak, jegyzőkönyveket vagy naplót tartoznak vezetni, — az irás tudatlan előljárók pedig a marha-leveleket áttekintés és jegyzékbe vétel végett időszakonként a körjegyzőknek tartoznak bemutatni.

3. §. Ha a mészáros, a levágandó marhát és a marha-levelet a községi előljárónak bemutatni elmulasztja, első esetben mulasztása 5 frttól, 100 frtig, — ismétlés esetén pedig 200 frtig terjedhető; ha pedig a marha-levelet és a levágandó marha bemutatása nélkül egészségtelen marhát levág, 50 frttól 200 frtig, ismétlés esetén 300 frtig terjedhető pénzbírsággal, — nem fizethetés esetén 5 frtot egy napra számítva, megfelelő fogsággal büntetendő.

Ismétlések esetén, a mészáros iparüzletének gyakorlatától egyévre megfosztható.

4. §. Azon községi előljáró, ki be nem követeli a mészárostól a levágandó marháról, — melyhez számítatik: a juh, ürü, kecske, borju, bárány, — a marha-levelet, és a marha egészség szempontjából megtekintését elmulasztja, 50 frtig, az pedig ki egészségtelen marhát tudva leváztatni, illetőleg kimérteni enged, 100 frtig terjedhető bírsággal büntetendő.

5. §. A 2. §. értelmében vezetendő jegyzőkönyvek, vagy naplók a szolgabírák által időszakonként megvizsgálandók.

6. §. A mely mészáros kóscher húst akar vágni, tartozik magát a s.-a.-ujhelyi izraelita hitközség által eleve megállapított és a megyének bemutatandó feltételekhez tartani. Az ily mészárostól a metsző (schachter) szolgálatát meg nem tagadhatja.

7. §. Ipar folytatására jogosított mészárostól a szabályszerű díjak lefizetése után a vágóhíd használatá meg nem tagadható.

A vágóhíd a szolgabíró, esetleg községi előljáró által egészség-rendőri szempontból alkalmasnak ítelt helyen a községen kívül állítható fel.

8. §. Oly községbe, hol húsmérés rendszeren gyakoroltatik, idegen községből levágott szarvasmarhát, borjut, juhót, ürüt, bárányt, vagy annak egyes részeit kimérés és elárusítás végett behozni tilos, — ide nem értetvén a magánosok által saját használatukra behozott hús; — oly községekbe azonban, hol a húsvágás rendszeren nem gyakoroltatik, idegen községből is behozható a levágott marha vagy annak egyes tagja kimérés és elárusítás végett, — tartozik azonban a kimérő a község előljárója előtt igazolni, a marha egészséges voltát és mikor történt levágatását, illetőleg friss voltát.

9. §. Minden mészárlási üzletet folytató iparos, a törvényes felmondás után köteles S.-a.-Ujhelyben: S.-n.-Patakon és Tokajban legalább 3 hónapig, Szerencs, Tarczal, Tállya, Mád, B.-Keresztúr, E.-Bénye, O.-Liszka, Tolcsva, K.-Helmec, Gálszécs, N.-Mihály, Homonna, Varannó és Sztrapkó községekben legalább 2 hónapig a megye többi községeiben legalább 6 hétig és üzletét félbeszakítás nélkül folytatni.

Mely köteleességének biztosítására, üzletének megkezdése alkalmával tartozik a község pénztárába készpénzben vagy érték papirokban lefizetni, az előlnevezett 3 községben 200 frtot ó. é.; a 2-ik sorban nevezett községekben 150 frtot és a megye többi községeiben 50 frtot.

A letéteményező e §-beli köteleesség megszegése esetén, az ipartörvényben kiszabott büntetésen kívül a biztosítási összeghez tulajdoni jogát veszti. Megjegyzendő, hogy a kész-

pénzben letéteményezett összeg, takaréktárilag kezelendő, s a letéteményező javára fog kamatozni.

10. §. Minden mészáros köteles hónaponként, a hónap első napján megállapítani a húsárát, a melyért annak kilogrammját az egész hónapban át árulni fogja, s az árjegyzéket, valamint boltja elébe kifüggeszteni, úgy nem különben a község előljáróinak közhírre tétel végett bemutatni köteles, mulasztás esetén 5 frttól 50 frtig terjedhető bírsággal vagy megfelelő fogsággal büntetendő.

II. FEJEZET.

Húsárusulás.

11. §. Minden mészárlási üzletet folytató iparos köteles a húst minden hiány nélkül mérni, azért tartozik a hús kimérésre szánt rendes mérlegen kívül, egy mindenki által könnyen hozzáférhető helyen még egy mérleget tartani, oly czélból, hogy azon mindenki a vett húst utánmérhesse. — Ezen rendelet áthágója 1-ső izben egy frttól — 20 frtig, 2-dik izben 50 frtig és 3-ad izben egy évre üzletétől való elmozdítással büntetendő.

12. §. Oly mészáros, ki hamis mérleget használ, vagy hiányosan mér első izben 12 frtig, ismételt izben 60 frtig terjedhető bírsággal, — nem fizethetés esetén megfelelő fogsággal büntetendő, sőt a körülményekhez képest, iparjának folytatásától is egy évre eltítható.

13. §. A hús kimérésénél nyomtatékul csak a marhák stb. alkatrészei, és leveshez használható és mindig velőt tartalmazó csontos részeit adathatnak, s így paczal-félék, máj, tüdő, fegy, üres koponya, lábszáros csontok nyomtatékul adása meg nem engedtetik; — az ezen rendelet ellen vétők 1 frttól, 100 frtig terjedhető pénzbírsággal, esetleg megfelelő fogsággal büntetendők.

14. §. A büntetések és bírságok kiszabásának, behajtásának és az ipar törvény értelmében megfelelő czélra fordításának kötelezettsége a járás szolgabírájára ruháztatik.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1876. évi szeptemberhő 25-én tartott évnegyedes közgyűlésben.

Jegyzette, s kiadta:

VICZMÁNDY ÖDÖN,
megyei főjegyző.

HÉTRŐL-HÉTRE.

(Hír és vegyes rovat.)

A „Betyár időkből“ című költői beszély folytatását jelen számunkba fölne vehettük; miután azt a „Magyarország és Nagyvilág“ is hozni fogja, s ekép a nevezett országos lapnak tartozunk azon discrecióval: hogy tul ne szárnyaljuk a közlésben, tehát a befejezés a két lapban egyidejűleg fog megjelenni.

Szabó Gábor, universalis bátyánk és barátunk, e tipikus alak, ki kedélyével a baráti összejöveteleket anyiszor földvidámítá, s ki a közelebbi megyebizottsági ülés alkalmával is még vidáman töltött egy mulatságos éjt ismerőivel, f. h. 13-án elhunyt. Halálára nézve csak annyit mondhatunk eleve is: hogy az aligha a természet rendes útján következett be. E feltevésünkben megerősítenek ittléte alkalmával előttünk elejtett keserű szavai, s jakonikus értesítvény, melyet egy barátunktól yéttünk, s mely eképen szól: „Mád, 13 okt. 1876. Kedves barátom! Szomorú esetről tudositlak: ma reggel Szabó Gábor bátyánk ágyában halva találtatott. Részletezni az esetet ily nyíltan nem akarom, annyit azonban elárulok: hogy az eset megható S. L.“

Aranymise Megyénk szülötte, a városunkban rég ismert ft. Augustini Antal, hittudor, nyugalmazott kegyesrendi tanár és áldozár, vasárnap folyó hó 18-án reggel tartá a kegyesrendiek Rákóczy féle kápolnájában aranymiséjét, azaz pappá szenteltetésének 50-ik évfordulóján áldozatot mutatott az úr oltáránál. Ritka szerenése, mihez adjon a gondviselés még többet a jó öreg urnak!

Nem tudjuk: vajon a nehéz anyagi körülményeknek rővjük-e fel azon közönyt, melyet Hubay Gusztáv jeles szintársulata iránt viseltetik városunk

közönsége, kek iránti zatos és má néha felcs volna az el fedezi elégg alkalmával meggyőződő grádussal s tere csak t rik vele a szakban. Te moritó. Küls fogyasztunk anyira tartá nincsenek, s hogy nem é zetünk jövő Most, mid ellenségeit minden per tatunk: h vünk dobba sem szabád vünk, szoká megtartása megkövetel Hamlet isu valami Dán

A boltjuk azon fü itteni jóhír a közelebb az épület mint egy k fűrészszel l segélyével két, harna ezüstneműt mind érinté ból, amenn kötve. A t dolog, miut mények is hetnek. (M Homonnán favágó neje ugy vesztet frton árulg

Osztvan a magy a legutóbbi ségben hoz neműek. A minden el de hiába, a gatta a sz tani alku a — noha m szünetni a szivarok az bak; tehát csóbban, m mi könnye hogy mi te de míg sziv lesz olesót hiában csak orunk elő krét megk árban vegy váltásnál a ijesztett os megnyirbála dugarúságra

Színhá társulatával szetet kapu által volt tu ugyan emli csekély ann vel szemben sarkakra ra tapintatos e települését ral előállva hogy a közö részünkről r ajánló s bu

Igaz, az ilyen elj sen nem P legközelebb voltak képe lan közönyé A drá vészetnek r rágódik a m helyett, sziv sapkás“ bol

közönsége, vagy a komoly drámai irodalmi termékek iránti érdektelenségnek, melyet csupán a bohózat és magvatlan operettek képesek még néha felcsiklandozni? Mindenesetre kívánatosabb volna az első oknál megmaradni, csak hogy az nem felel meg eléggé a részvétlenségnek; mert ha ünnepek alkalmával széttekintünk az utcákon, csakhamar meggyőződünk: hogy a kapaszkodó fényezés egy grádussal sem hagyott alább, s a selyemruhát szel-tére csak úgy, sőt még inkább suhogtatják és seprik vele a port, mint a krach előtti boldogabb időkben. Tehát más itt a baj és ez valóban elszomorító. Külső mázával birunk ugyan a civilizációnak, fogyasztunk szappant, quantum satis, de bensőnk anyira tartalmatlan, nemesebb ambícióink anyira nincsenek, s hazafias érzelmeink anyira eltompultak: hogy nem éppen indokolatlan a tőprengés, mely nemzetünk jövője felett a jobb szívet marcangolja. — Most, midőn ismét látjuk Magyarországot konok ellenségeit föltámadni, midőn a létért való küzdelem minden percben megújulhat, most kellene megmutatnunk: hogy nem frázis ajkainkon a szó, de szívünk dobbanásának viszhangja, melynek egy percre sem szabad elnémulni akkor, midőn nemzeti nyelvünk szokásaink, általában magyar individualitásunk megtartása és felvirágoztatása áldozatkészségünket megköveteli. Itt már csakugyan alkalmazhatjuk Hamlet ismeretes szavait, felkiáltván: hogy „rothad valami Dániában!”

A boltbetörésnek egy egészen új rendszerét látjuk azon furfangos módban, melyel Rosenberg S. itteni jóhirű aranyműves boltját ismeretlen tettesek, a közelebbi izr. ünnepek alatt kirabolták. Ugyanis az épület padjára hatoltak fel, ott a stukatur-fát mint egy két láb hosszúság, s egy láb szélességben fűrészszel kivágták, s e hézagon, bizonyára kötel-ségélyével ereszkedtek a boltba, honnét mint egy két, harmadfél ezer forint értékű óra, arany és ezüstneműt raboltak el, a gyertyatartókat azonban mind érintetlen hagyták; valószínűleg elővigyázatból, amennyiben elrejtésük nehézséggel van összekötve. A tettesek kipuhatolása nem lesz könnyű dolog, miután alapos gyanu senkire sincs, s a körülmények is olyanok, melyek nyomra nehezen vezethetnek. (Most értesülünk, hogy a betörő tolvajokat Homonnán már elcsípték. Egy galicziai származású favágó nevével együtt követte el a furfangos lopást, s úgy vesztettek rajta, hogy a lopott órákat 3-4 frton árulgatták.)

Osztrák szivarok. Nem csekély rövidségére van a magyar állami kincstárnak, hogy Ausztriából a legutóbbi évek óta mindinkább növekedő mennyiségben hoztatnak be az osztrák szivarok, s dohány-neműek. A magyar pénzügyminisztérium részéről minden elkövetett és visszaélés megszüntetésére, de hiába, az osztrák pénzügyminiszter folyton halogatta a szükségelt intézkedések megtételét. A mostani alku alatt hihető ez ügy elintézését nyere; — noha mi egyszerűbb utját tudjuk, meg kell szüntetni az okot; mert bizonyára az osztrák szivarok azért hoztatnak be, mert a mieinknél jobbak; tehát adjunk, gyártsunk jobbakat, adjuk olcsóbban, majd megfordított lesz az arány, s ezt mi könnyebben tehetjük mint az osztrák, mint-hogy mi termeljük a dohányt, amaz meg veszi; de míg szivarjaink nem javulnak, dohányunk nem lesz olcsóbb, minden törekvés hiu lesz. Mert hiában csak nehéz az, hogy azt a dohányt, mely orrunk előtt terem, s melynek fontját 20-30 krért megkapjuk, a kormánytól 1-2 frtig levő árban vegyük meg akkor, mikor a termelés be-váltásnál a szegény termelő a neveltségig kiter-ijesztett osztályzás által érdekének minden áron megnyirbálását látván, majdnem kényszerítették a dugáruságra.

Színházi szemle. Midőn Hubai G. szinigazgató, társulatával körünkbe érkezett: a hír, hogy színé-szetet kapunk, közönségünknek csak kisebb része által volt tudva: A „Zemplén” hasábján meg volt ugyan említve e körülmény, de ez mindenesetre csekély annonce, különösen a közönség azon részé-vel szemben, mely a világfolyását csak az utca-sarkakra ragasztott plakátokból ismeri. Különb-tapintatos eljárás lett volna az igazgatótól, ha meg-települését megelőzőleg, egy válogatott repertoire-ral előállva, társulata személyzetét megismerteti, hogy a közönség is legalább sejtse, mit várhat, s részünkről mi is hangsúlyozhattunk volna egy pár ajánló s buzdító szót.

Igaz, hogy a jó bornak nem kell czéger; de az ilyen eljárás sohasem szokott ártani, — különö-sen nem pedig akkor, ha meggondoljuk, hogy a legközelebb itt időzött, jól szervezett társulatok sem voltak képesek reussirozni közönségünk palástolhat-lan közönségével szemben.

A drámai színművészetnek, mint egyedüli mű-vészetnek megőllő ellensége az operette, féregként rágódik a mai kor művészen. A lélek nemesbülése helyett, szívesebben vesszük mai napság, ha „csörgő sapkás” bohózkodásokon nagyokat kacaghatunk.

Mert habár az operette-ektől egy bizonyos érdemet meg nem tagadhatunk is: azt is állíthatjuk, hogy az erkölcsök, s egyáltalában a lélek nemesbítésére nemcsak hogy nincsenek befolyással, de sőt sok-szor ártalmasak. Holott pedig a színpadnak tudjuk, hogy épeu ellenkező hivatása van.

Ezenkívül az operette-eknek köszönhetjük, hogy ma csak igen kivételes jelenség egy kitünő drámai tehetség. És ez nem is csoda, mert hajlama és hivatása ellenére a drámai színész is kénytelen bohózkodni, ha azt akarja, hogy — k e n y e r e legyen.

Betegsége ez korunknak, s nem lehet rajta addig segíteni míg maga magát meg nem emészt. Megvan ez mindenütt, megvan nálunk is, s hiába! az itteni közönség egy része is legszíveseb-ben látogatja az operette-eket — pedig hát vidéken vajmi ritkán szokták azok csak megközelíteni is azt a nivau-t, hogy az élvezet rovására ne üsse-nek ki.

Ilyen viszonyokkal szemben nem nagy jövőt jósolhatunk Hubai operette személyzetével nem bíró társulatának. S rosszul esik ugyan megvállanunk, e hiedelmünk színészeink rovására idáig leverőleg valósult.

Szükségesnek láttuk e rövid bevezetést, mi-előtt a társulat által előadott dráákat, s a kivá-lobb tagokat szűkebb keretben bemutatnók.

Első előadás, szombat: „Marsán herczegnő.” dráma 5 felvonásban. A darab belbecséről csak annyit: hogy ügyesen írt, s az utolsó pillanatig érdekfeszítő kifejlése, a lélektani alapokon nyugvó megoldás, az itt-ott megkapó jelenetek teljesen kielégítik a nézőt. Legkiválóbb alakja: Marsan He-lene, kit Bánhidai Emilia asszony meglehetősen színészséssel, rokonszenvesen személyesített. Valódi bensőséggel, átérzetten, könnyedén, a tulzástól men-ten játszott, s kétségtelenül megnyerte magának minden néző tetszését. Sámuel, a tenger kalóz szin-tén jelentékeny, s a mellett rokonszenves alakja Hubainál jó kézben volt, több helyütt jóízű modor-ral állította azt élénk. Mailly Hektor intrikus sze-repét Teöreök nem rossz fel fogással, de kevés szí-nezéssel vitte keresztül; mind a mellett el kell ismernünk, hogy tehetség van benne, s erőteljes organuma, jó alakja, biztosítandják a kezdetlegesség nehézségeinek leküzdése után a későbbi sikerről. Különösen szem előtt tartandó nála, hogy igyekez-zék a lehető legtermészetesebb hangon beszélni, kevesebbet s inkább jobb kézzel gesztáljon, s mo-zulatai ne legyenek egyöntetűek. Vodriollyt Mi-hályfi személyesítette. Mihályfinak kellemes meg-jelenése van; szavaiata élős sima s átgondolt, hangja tiszta, csak az „s” betű kiejtésénél vet-tünk észre nála egy kevés árnyat. Több me-legség, több tűz és több otthoniasság a szin-padon, s egy jó tagja leend a színészetnek. Marsan herczeg Herczegnél meglehetősen gyenge ala-kitásra talált; mind a mellett játéka a műizlést nem sértette. Meg kell még említenünk Farkas Ma-riska és Komáromi Mariska játékaikat. Mindketten bensőséggel, s kellő igyekezettel játszottak.

Az első előadás jó véleményre jogosított be-nünket a társulat irányában; mert habár egy pár tagot kivéve, nem rendelkezik is az nagy erőkkel, meggyőződhetünk arról, hogy a tagok szerepeiket jól butanulva, összevágóan működtek közre.

Vasárnap: „A kintornás család” — mint hal-lyuk — sikerülten.

Kedd: „Tündér ujjak.” Bánhidai Emilia asszony kedves játékával még inkább megnyerte a közön-séget. — Sikeresen működtek még közre Alajosné, Hubainé, F. Mariska, Mihályfi, Mihályfi, Hubai, Teöreök és Molnár. Ez utolsó a dadogó hangot jól eltalálta; egy kevésé azonban több elevenség kellett játékába, mert épen ezért kedvelik a nők még dadogása daczára is. — A meliek sze-replők közül megemlítjük Király Amáliát.

Egy pár gixer kivételével az előadás jól folyt-le. — A nők izletes toilette-ekben voltak.

Csütörtök: „A bajusz.” Sziglieti 10 aranyat nyert vigjátéka. A nagynevű szerzőnek művészi keze meglátszik e darabon; a pár helyütt előforduló hosszadalmas dialogot elfeledtetni velünk azon kön-nyűség, mely az egészet átlengi és a coulissák tit-kainak ismerését feltűntető művészi szemirozás. A darabnak nincs érdekfeszítő meseje, alig valami bo-nyolulat benne, de a könnyű nyelvezet, az egyes alakok kidomborítása megcsinálják az összehatást. Eredeti tipikus alak benne Thusnelda, melyet K. Bánhidai E. asszony — határozottan mondhatni — művészi fel fogással állított élénk. A többi szereplők is meglegedésünkre működtek közre, s hogy egyen-kint föl nem emlíjük őket, szük terünknek tulaj-donítható.

Fájdalom! hogy ugy ezen, mint a többi al-kalommal üres ház ékeskedett a színpaddal szem-ben. — A közönség meglepően tündökölt a néző-ter padján. — Bizony, Bizony, bizony nem nagy renno-tér padján. — Bizony, Bizony, bizony nem nagy renno-tér padján állani városunk ma-holnap a színész-vi-mecban fog állani városunk ma-holnap a színész-vi-

lág előtt. Sokszor kockáztattunk már egy pár buz-dító szót, most sem tartjuk feleslegesnek azt mondani: legyünk fogékonyabbak a művészi dolgok iránt, mert hiába, ez minden nép szellemi műveltségének a hév-mérője. F.

Csarnok.

A dal hatásáról.

Kovács Jánostól.

I. Piros az ég alja; de nem is csoda, hisz a hajnal már a világ költőinek ősapja, Homer szerint is róza ujjú. Hogy ne lenne hát rózsatengerhez hasonló a keleti ég akkor, midőn bibort sugárzó arczával a mindig oly édes mosolygású nap köze-ledik láthatárunk felé. — Öt óra mult, künn va-gyok a szabadban, merengő lélekem Rákóczy hatal-más szellemével foglalkozik; nem is csoda talán, ha a legszebbnek tartom most is, a helyesen ér-telmezett szabadságot, mint akkor, midőn arról gondolkodom, hogy mi a földhára nézve e sokbaju életben a legjobb?!

Szabadság! Rákóczy! hogy jutának épen most ezek eszembe, midőn a dal varázsáról akarok írni?! A csörgői uton levő Rákóczy-hidom ülök, melynek romjait, hogy először látam, csaknem megkönyezém; mert mint annyi más emléket, ezt is korhadásban lelem hazánkban, hol mind ennek daczára is ugy-találom, legboldogabb, tehát legszabadabb is lehet a szív- és lélekben munkás magyar. De kinek is ne jutna mind ez eszébe, ha látja e romban he-verő ősi hidat s tudja, hogy ezen egykor harczai vitézek robogtak át, s ezt véli: ekkor is ily vi-dám lehetett a hajnali ég képe, s ily lélekemelőleg dalolhatott mennyekfelé törve a kis pacsirta, mint most; s ily szép lehetett akkor is e mező virá-gszönyegével, mint jelenben. Szép vagy óh termé-szet, s azt hiszem örökre az maradsz, ha ugyan másoknak nem is; nekem legalább ilyen voltál már akkor is, midőn férfiaságom reggelén az étellel jobban megismerkedve már tudom, hogy nem mind arany a mi fénylik, s boldog, ki az ábrándok korában a való élet küzdelmeire oly fegyvereket gyűjt, melyekkel megóvhatja, ha mind nem is, azon kincseket, melyeket nemes törekvésünk jutalmul a gondviselés kegyelme nyújt akkor, ha élet-szomjunk hiu remények színes lángján el nem égetők.

Boldogságra születünk és leszünk; ezért túrt izzadott Éva anyánk minden gyermeke azon idő-től fogva, mióta szakadatlan sorban lettünk és va-lamint különféle színűek voltak az emberek, fajok és éghajlat szerint; ugy, a boldog középszer da-czára is, fény és hatalomban lelék legtöbbszörre a boldogságot az emberek. S mintha tudták volna már, hogy a szegénység átok, míg a kincs/ áldás; s ezért eldöbték, ha kelle a legfőbb jót is. Éltöket. De mennyire tévedtek és hibáznak, kik egyedül a hatalomban és fényben tartják és lelik földi éltünk füszerét, annyi-mennyi példa igazolja. Vagy nem mondhatjuk-e, hogy kincs- és fényözönben is ta-lálunk olyanokat, kik, míg a világ irigylő boldog-ságukat, titkon érzik azt magokban, hogy keblök üres, vagy abban az üdvnek szánt helyet az emésztő fájdalom törei foglalják el; mert azt, mi lelkök vágyát kielégítene, tehát mi a boldog-ság érzetével megaranyozná éltöket, nem bírják? Oh, a szív nem okoskodik, hanem szeret még ak-kor is, midőn számítania kellene, mint a fagyos észnek, mely bár fölístenné teheti az embert, e porhüvelyben vándorló égi sugallatot, mégis sok-szor meg kell szégyenülnie az álom előtt; mert nincs annyi ereje, mint ennek, mely hogy a fájó lelki sebeket meggyógyítja, s azoknak enyhe bal-zsama, tudjuk Góthe, Schakespeare, s Arany Já-nosunk szerint is, ki így dalol az álomról: „Jött az édes álom, a ki legjabb orvos ezen a világon.”

Teljes boldogság nincsen e földön sehol; de hogy szép világunk nincsen pusztán azoktól egészen, kik keveset, sőt tán mit sem kívánnak azon kívül, mivel bírnak, így napjaikat az üdv ma-gasztos fénye önti el, ki tagadhatná, hisz annyi-szor halljuk; most már boldog vagyok. S hogy ez így van, mutatja a történelme is épen úgy, mint a tapasztalás és a költők iratai jelentik, kik bár ugy, ahogy felfogniok kell, s amint tanítják a lét boldogságát, még sohasem találak meg; de hogy lehetőleg boldogok voltak és vannak, ők is elis-mérik.

Ismerd meg magadat, mondá egy hajdankori bölcs, s nem alaptalann; mert örökké a legna-gyobb és mélyebb tenger volt és lesz az ember valója. Innen van, hogy bár már belőle annyit ki-buvaroltak a mélyelmű bölcssek is, mégis akad ez ember tulajdonaiból olyan valami, mi följegyzésre nemcsak méltó; de ide sarkalló ismereteink kiegé-sztésére szolgál. Egyik ezt, másik amaz találja

boldogítónak, a szerint, amint szíve hurjait a világ különféle tárgyainak hatása édes rezgésbe hozza. Ez hogy így volt a messze múltban is, ki tagadhatná, ha áll az, hogy az ember lényegileg nem változott tehát ma is csak az, mi volt ezer évekkel előbb, midőn még korunk szellemi és anyagi vívmányairól nem is álmodhattak az emberek, annál kevésbé tudhatták azt, mit ma Vogt és Darwin a természetbölcselet szerint nem alapelkül, s oly messze terjedőleg hirdettek. Azt, hogy az itt említettek igazakul tarthatók, ugy hiszem, nem igen kell vitatnom, már csak azért sem; mert aki ismeri az emberi fejlődés különböző, de hajdan oly lassan növekvő fokait, nem igen ellenzi állításomat, hanem megnyugszik benne, s ezt mondja; biz őseink nem utaztak szénhevitette vasparipákon mint mi unokák. Ha azonban mégis lenne valaki, ki kételkednék az itt mondottak felett, annak csak azt válaszolhatom, hogy ma is lecsap az ölyü, ha éhe üzi, a gyöngébb madárra, mint akkor megölé azt, midőn a gyilkos testvér Kainnak botja, halált adó suhanása kioltá Ábel életét. Ma is ugy dalol a fülemüle, mint ezredekekkel előbb, midőn szintén voltak olyanok az emberek között, kik ugy gyönyörködtek velünk, született dalkedvelő természetünkül fogva édes-epedve zengő dalában, mint mi. Vagy ki az a halandók közül, kit ép érzékkel nem gyönyörködtet, vagy nem gyönyörködtetett a zene, a dal. Én ugy vélem nincs, s nem vala senki soha sem; s ha volt, s ha van, szájalmat érdemlő beteg az, szegény.

Frigyes, a most elbizakodott, mert a szerence kegyéből hatalomra vergődött poroszok hajdani, s méltán hírneves királya, egy alkalommal e kérdést tevő föl: hol kezdődik a történelem? s rá helyes feleletül ezt kapá: ott, hol a mese végződik.

A dal hatásáról levén szó, önkénytelenül is azt kérdehetjük magunktól: dalolt-e teremtésétől fogva ugy, mint ma az ember, s honnan van a dal? Igen is dalolt, szívünk mondja azt; mert hisz nem egyéb a dal, mint a hevült szív érthető, tehát szavakban nyilatkozó dobbanása; a kinyílt ifju ajak ékes beszéde, vagy fájó panasza a reménykedő, vagy kirabolt szerető kebelnek.

Dalolt az ember mindig es mindenhol, mióta az életnek van virágos tavasza, ez pedig azt tartom volt azon időtől fogva, mióta anyjára ismer a gyermek, s az anya így szólítja szülöttét: édes magzatom. Ez, hogy nem mai keletű szokás, igazmagzatom. Ez, hogy nem mai keletű szokás, igazmagzatom. Ez, hogy nem mai keletű szokás, igazmagzatom. Ez, hogy nem mai keletű szokás, igazmagzatom.

Ez után mondhatjuk azt is, hogy a dalolás oly régi, minő az emberiség; mert az élet lehelével kellett nyernünk e tulajdonunkat az alkotó fenséges nejkairól. Ez az oka, hogy míg oly tökéletessé nejkairól. Ez az oka, hogy míg oly tökéletessé nejkairól. Ez az oka, hogy míg oly tökéletessé nejkairól. Ez az oka, hogy míg oly tökéletessé nejkairól.

Nézük csak a görögöket, mint az ókor legkiválóbb népeit. Valjon nem daloltak-e azok, vagy nem voltak-e dalkedvelők? Azt bizonyára nem tagadhatjuk, ha tudjuk, hogy ők minden szépnek hő tejesztői voltak azon derült ég alatt, mely azurjával ezer különféle nemes tett és művel ékeskedő hazájokat betakará. Lehetetlen, hogy ne daloltak volna, vagy az emberi hangban ne gyönyörködtettek volna. De dalkedveket történeti tények is igazolják.

Ki ne tudná azt, azok közül, kik a régi görögök történetét forgaták hogy Tyrtust miért említik ott a győző hősök között? tán azért; mert hatalmas karjait az életlő fegyverek szörnyü erejökkel híresekké tevék a csaták hevében? Nem, hisz a mily villanyozó volt szelleme, oly gyöngének maradt feun, emléke testi erejére nézve. Elcsüggedt a hatalmas görög had, s vezére győzni kívánt a haza érdekében; s mihez folyamodott az

eszélyes hadvezér akkor, midőn erőt máshonnan nem szerezhetett? Tudta hogy óriássá fokozza a gyenge erejét is szorult helyzete, s a bátortalant rettentetlenné teszi, ha élet halálról van a szó; de nem feledé azt sem, hogy a dal jobban hevit sokszor, mint a chiosi, vagy az olympi istenek halhatlanító itala, a nektár. A görög vezér tehát becsületök megmentésére dalhoz folyamodik, s nem csalódott; mert az előbb már elcsüggedt harczosok annyira neki bátorodtak Tyrtus hatalmas csata dalainak hallatára, hogy egy uj rohammal a nehéz ütközet, mint óhajtá, nyerve lőn. Ez azt hiszem, az ősz hajdankorból mást nem bizonyít, mint azt, hogy a dal hatalmas nemcsak lelket éleszt, de a bátortalant orozslánná is teheti.

Említsem-e Homért, a dalkokok ősapját, kinek remek eposa nem egyéb, mint nemzetének szentírása, és hogy abban nemzetének őstörténetét ismerhetni fel, s melyből láthatni azt is, hogy míg tárgya egykor a nép ajkán zengett; addig hallatára ősz és ifju tette lelkesült. Kifeledjem-e Pyndárt mint olyant, kit a világ, míg első dalköltőül ismer a hajdankorban; addig Virág Benedekünk róla azt mondja: hogy emelkedett szellemü lantján nem akárki zenghet! Már ha ez áll, mit igazol a történelem és tapasztalás; akkor kell, hogy népe, melynek győzelemről-győzelemre keelve, sas lelke magasztos dalait zengette, dalkedvelő legyen. Ezt igazolja az is, hogy Pyndárt és még sok más külön koru költőt, cserkoszorúval tisztelte meg az öröm ittas görög nép.

Már pedig csak azt tapsolta és jutalmazta meg a hajdan, kinek beszéde, tette és dala lelkesíteni tudott. Kifeledjem-e Orpheust, kiről a rege a dal hatását magasztalólag, azt hagyta fenn, hogy midőn ő zengett, a sziklák is megmozdultak, s amullattal hallgatták a tengerek állatai.

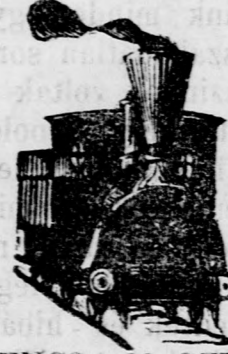
Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Borúshlemény

Menetrend.

A magyar észak

magyar-gácsor-

keleti és

szági vasut vonalain.

SZERENCs—M.-SZIGET.

(Egyszersmind Debreczen, Királyháza, Munkács, Nyiregyház, Ungvár felé.)

Szerencs (ebédlő) ind. 9 ó. 5 p. délelőtt 3 ó. 59 p. d. u. érk. 11 ó. — délelőtt 5 ó. 44 p. d. u. S.-a.-Ujhely (eb.) ind. 11 ó. 30 p. délelőtt 6 ó. 30 p. este. M.-sziget érk. 9 ó. 19 p. este 5 ó. 26 p. reg.

M.-SZIGET—SZERENCs

(Debreczen, Királyháza, Munkács, Nyiregyháza, Ungvár felé.)

M.-sziget ind. 6 ó. 55 p. reg. 11 ó. 31 p. d. e. S.-a.-Ujhely (eb.) érk. 5 óra — délután 8 óra 30 p. reggel. Szerencs (ebédlő) ind. 5 óra 45 p. d. u. 9 óra 48 p. délel. Szerencs (ebédlő) érk. 5 óra 48 p. este 11 óra 2 p. d. e.

S.-A.-UJHELY—KASSA.

(Egysz. Homonna, Mező-Laborez felé.)

S.-a.-Ujhely ind. 6 óra 9 p. este 8 ó. 57 p. reg. érk. 6 óra 45 perc este 9 óra 33 p. d. e. L.-Mihályi (eb.) ind. 7 óra 15 perc este 9 óra 48 p. d. e. Kassa érk. 9 ó. 44 p. este 12 ó. 13 p. d. u.

KASSA—S.-A.-UJHELY.

(Homonna, M.-Laborez felé.)

Kassa (ebédlő) indul 5 óra 11 p. reggel 1 óra 31 p. d. u. érk. 7 óra 40 p. reggel 4 óra 10 p. d. u. L.-Mihályi (eb.) ind. 8 óra 20 p. reggel 4 óra 54 p. d. u. S.-a.-Ujhely érk. 8 óra 56 p. reggel 5 óra 30 p. d. u.

Eolyó év juniushó 1-től fogva a magyarországi vonalon Legenye-Mihályi és homonna közt a 7. és 8. számú helyivonat fog hetenként háromszor és pedig: hétfőn, szerdán és pénteken közlekedni

HOMONNA—LEGENYE-MIHÁLYI.

Homonna	elindulás	4 óra 18 perc reggel.
Órmező	"	4 " 48 " " "
Nátafalva [Megállóhely]	"	4 " 5 " " "
Nagyimihály	"	5 " 40 " " "

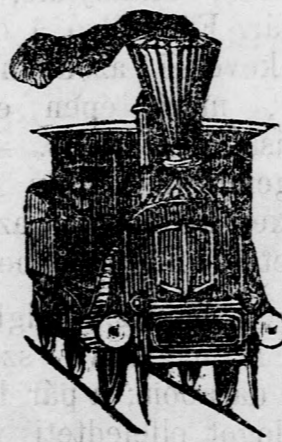
Binóc	"	6 " 10 " "
T-Terebes-Gálszécs	"	6 " 48 " "
Vajelte [Megállóhely]	"	7 " 34 " "
Legenye-Mihályi	érkezés	7 " 50 " "
S.-a.-Ujhely	"	8 " 56 " "
Budapest	"	6 " 50 " este.
Szigeth	"	9 " 38 " "
Kassa	"	12 " 22 " délután

LEGENYE-MIHÁLYI—HOMONNA.

Budapest	elindulás	7 " 30 " reggel.
Szigeth	"	7 " 14 " " "
Kassa	"	1 " 40 " délután.
S.-a.-Ujhely	"	6 " 20 " este.
Legenye-Mihályi	"	7 " 30 " " "
Vajelte [Megállóhely]	"	7 " 50 " " "
T-Terebes-Gálszécs	"	8 " 44 " " "
Binóc	"	9 " 22 " " "
Nagyimihály	"	10 " 4 " " "
Nátafalva [Megállóhely]	"	10 " 28 " " "
Órmező	"	10 " 52 " " "
Homonna	érkezés	11 " 19 " éjszka

Első m. gács-

országi vasut.

Pályázati hirdetmény.

I.

A przemysli pályafentartási hivatalnál üresedésbe jött 2 pályaoiri állomásra a gácsországi vonalon, pályázat nyitattik; az ezen állomással szkekötött illetmények 240 frt fizetés és természetbeni lakás.

Főkeilek ezen állomás elnyerésére a lengyel és esetleg a német nyelv ismerete. A próbaképeni gyakorlat legfeljebb 6 hónapig tart, mely időtartamra a fizetés napbéréneként számított fel.

Vizsgálatétel az idevágó szolgálati utasításokból kívántatik. A pályázati kérvények 1876. szept. hó 20-ikától számítva 4 hét alatt nyújtandók be az első magyar-gácsországi vasut igazgatóságához Bécsben.

II.

Ugyancsak pályázat nyitttatik a magyarországi pályafentartási hivatalnál Nagymihályt a magyarországi vonalon 2 pályaoiri állomásra. A pályázati feltételek ugyanazok mint a fentebbinél, azon különbséggel: hogy e helyütt a magyar és esetleg a tót nyelv ismerete kívántatik.

Bécs, 1876. évi szeptember 11-én.

Az igazgatóság.

Hirdetés.

A sátoralja-ujhelyi tek. kir. törvényszék, mint csódbíróság 13140/p. 1876. sz. végzésével a Feier Áron tiszta-luczi lakos csódtömögéhez tartozó faneműeknek közbenjöttem mellett leendő elárvereztetését elrendelvén, a venni szándékozókát értesitem, hogy a szerencsi kir. járásbírósi végrehajtó urnak 5393/p. 1876. sz. végzése folytán, ezen 6097 frtra becsült faneműek, nevezetesen: fenyű szál, ölfá, deszka, zszindely, lécz stb. f. évi október 23-ik napján d. u. 3 órakor Tisza-Luczton készpénz fizetés mellett szükség esetére becsáron alól is elfognak adatni.

Dr. Gróss Armin,
ügyvéd, mint ideiglenes tömeggonárok.

N e h é z k ó r t
(Epilepsiát) levél útján gyógyít, szakma-orvos **Dr. Killisch,** Neustadt, Drezden (Szászország). **Több mint 3000 fényes gyógyeredmény.**

Előfiz.

Egész évre
Félévre
Negyedévre
Községeknek
nak egé

Bérmertlen
mert kezekt
Kéziratok

Egyes szám

A nyílt-tér
mond so

Hogy a fogalmával den nemzet meg. Már pgyon és töke mig mások p a hitelt, szel kölcsöket, d Ala ki tekin tartós terme tárgyilag vé javakat, mel szonvétel ala tiója alapján telt A pénz töke közvet mint egy sa mely a jelen a jövőben te

A töke ményt látun latkozik: a az ipar, han hasonló véle ság és a mun többféle tény a nevelés s melyek azt l 4) a jó igaz

Már Ca ennek ellen országekban a megtakarit Mert ez csal gépezetben nem akarnak De ahol a fo kevesebb. O hetöbbek. foglalkozások nagyobb eze képes az e

A csárda Többen va A kedv az Járják s d Turi a vé És össze Ugy látszik Miféle bar

Itallal terh Öreg bogra „Gyomor é Nosza deák Aki nem r Ily szivessé Ide jöjjön, Ily jó még